1869. XIV évfolyam. **52-dik szám.** **Kedd, május 4.**

Megjelenik hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési dij:
Egész évre . . . . . 12 frt. o. é.
Félévre . . . . . 6 „ „ „
Évnegyedre . . . . . 3 „ „ „
Egy hóra . . . . . 1 „ „ „

Szerkesztői szállás:
belső szénutcza **131.** szám.

Kiadó hivatal:
középutcza Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési dij:
öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdij.

Hirdetések felvétetnek:
Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.)
„ Haasenstein és Voglernél (Wollzeile 9. szám.)
Pesten: Zeisler M. (Király utcza 60 sz.)

Nyilttéri czikkek
sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

Előfizetési felhivás
a
„K. KÖZLÖNY“
1869-iki folyamára.

Egy évre . . 12 forint o. ért.
Félévre . . 6 „ „ „
Évnegyedre . 3 „ „ „
Egy hóra . . 1 „ „ „

Az előfizetési pénzek kiadó Stein Jánoshoz (bel-középutcza Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Néhány szó,
az „ó-szászok“ konokabb töredékéről.

Δ Az erdélyi Királyföldön lakó derék szász népfaj közt két politikai pártot különböztethetünk: az „ó- és az itju szászok“-at. Az előbbiek az elavult rendi, kiváltságolt állapot minden részecskéjét fenn akarnák tartani, minden lépten-nyomon az elsárgult „Freibrief“-ekre hivatkoznak; ezek reményhorgonyaik, bár beláthatnák, hogy a szellem, mely ama kiváltságlevelek pontjait tollba mondá, többé nem e világból való; hanem azért az „ó-szász“ párt férfiai mégis a szabadelvü reform barátjainak vallják magukat, noha maig sem fejtették fel azt: hogyan lehetne minden elavult intézményt érintetlenül hagyni, mégis korszerü átalakitást eszközölni — a minthogy e kérdésre a felelettel örökre adósok is fognak maradni.

Az „ifju szászok,“ ezek régóta nyiltan bevallák, hogy a korszerü átalakulás követelményeivel a kiváltságolt különállás összse nem fér; kimondák, hogy az egyenjoguságban kell a helyhatósági autonomia támaszait keresni és különösen abban, hogy az önkormányzati jogok védelmezői ne legyenek csupán a királyföldi municipiumok, hanem Magyarország valamennyi megyéi, városai, mi csak oly úton érhető el, ha nemzetiségi sajátságaik és ezekből kifolyó kebli intézményeik biztositásán kivül, egyebekben nem kivánnak külön jogokat. Ezek azután nemcsak a reform valódi barátai, hanem a szász nemzetiség elörelátó igaz fiai.

Nem akarom én az „ó-szász“ pártot, mint ilyent, az ellenkezővel vádolni, jó akaratukat sem vonom kétségbe; de azt bátran állitom, hogy a régihez való merev ragaszkodásuk oly zsákutczába vezette, honnan sehogy sem birnak eljutni azon tájékozó magaslatra, melyről a népképviseleti alkotmány alapján álló jogállam föltételeit s a korszerü szabadelvü haladás elodázhatlan követelményeinek horderejét, hatását felismerhetnék.

Az idö e részben is tisztázni fogja a fogalmakat, még pedig annál inkább és könnyebben, mivel e párt férfiai is szükségesnek láták a szabadelvü reformpárt phalanxához sorakozni; a gyakorlati élet meggyözendi öket arról, hogy nem mind nélkülözhetlen és nagybecsü az, mi még ma előttük feltétlenül szükségesnek, minden áron megörzendönek mutatkozik.

Azonban, mig türelemmel várhatjuk be azon napot, midön, a felvilágositó tények és gyakorlati tanulságok után, az „ó-szász“ párt, mint ilyen, elejti ma még túlságos követeléseit, — határozottan kell roszalnunk azon útat és eszközöket, melyeket e párt egy töredéke választani jónak látott, miről folyvást tanuskodik az egyik n.-szebeni „ó-szász“ lap, söt e napokban egy más külföldi német hirlap is.

A „Sieb. deut. Wbltt“ az eszélytelenség izgató fáklyáját lobogtatja. A „Királyföld“ ideiglenes szervezését illető szabályzatot, oly „ordonance“-nak nevezi, melyről alig hihetni, hogy alkotmányos, szabadelvü kormánytól származhatott; mert magán hordja a könnyelmü felületesség nyomait, sérelmére van az egyenjoguságnak s csupa látszattá teszi a tisztválasztás jogát. Ilyesmit — ugymond — csak a kormány ellenségei tanácsolhattak, arra számitva, hogy az új tisztviselöi karban támaszt találnak. Itt azután előre becsmérli azon új tisztviselö testületet, melyről azt sem tudja, kikből fog állani; mert az, szerinte, az ily szabályzat alapján, csupa törvénytudatlan egyénekből, képtelenségük miatt kilépett katonatisztekből, megbukott mesteremberekből, ügyvédekből, kiknek küszöbe előtt fü nő — fog megalakulni, ezek nyerendik el a legnagyobb tisztségeket. Majd beszél a korlátlan hatalomról, a szolgaságra taszitásról, a mi nem haladás, nem szabadság, nem fog tehát áldozatkészségre, hazaszeretetre buzditani; fölemliti a lealacsonyitó, „elerkölcstelenitö párttaktikát“ s az undoritó, a közjóra nézve káros nepotismust; stb.

Azt hihetnök, hogy mindezekkel a „Sieb. d. Wbltt“ a királyföldi régi állapotokat: az ó-szász bureaucratiát és nepotismust akarja jellemezni, — hogy az absolut kormányok és kormányrendszerek képét rajzolja, szem előtt tartva olvasóinak tájékozását, felvilágositását. Korántsem. Csak azért sorolt el ennyi szép dolgot, hogy a felelös magyar kormány által kiadott id. szabályzatot — melyet a „Wbltt“ „új szabálypontok“ gúnynévvel illet — előre gyülöltté tegye a szászok előtt.

Söt április 28-ki számában igy kiált fel: „a német Sachsenland kormányzatát napoleoni módon rendezi be a „szabad kéz!“ Majd „az egyedül üdvözitö magyar államnyelv felerőszakolását“ emlegeti. Végül „Centralisatio és municipalis autonomia“ czim alatt igy nyilatkozik a „Sieb. d. Wbltt:“

a szászok „csak oly politikai jogokat követelnek, melyek az állam egységét nem veszélyeztetik; igényeik nem terjednek annyira, hogy az államban államot képezzenek: mindenekfelett helyhatósági önállóságukat (nemde: mint nemzet?!) akarják fenntartani, s mint politikai testület (!) csak annyi politikai jogot követelnek, mennyi szükséges, hogy arra támaszkodva, mint egy egész (nemde: nemzet?!) törvényes segélyt kereshessenek, ha nemzeti lételük lenne veszélyeztetve.“ Ehhez sem kell commentár.

Az ilyszerü dolgokat a „hazafiság és polgári önérzet“ köpenyében hirdeti a „Wbltt“ s igy áradozik tovább:

rövid úton-módon mellözik „a szász nemzet eddigi politikai jogait;“ söt az utóbbi hetek élményei arra mutatnak, hogy helyhatósági önállásukat is fenyegeti a jelenlegi kormány, midön az „új szabálypontok“ a szász nép eröforrását akarják kiszáritani. Ily eljárás ellen a parlamentnek kell tiltakozni, ha a haza érdekeit tartja szem előtt és nem akarja, hogy az állam egyformán kötelezett polgárainak, az életkérdéseknél, különböző mértékkel oszszák a jogot.

Ime, eljutottunk odáig, hogy az „ó-szászok“ ama töredéke, melyet oly ildomtalanul képvisel a „Sieb. d. Wbltt,“ a haza érdekeinek lehetö mellözésével gyanusitott magyar parlamentet hivja segélyül, a magyar felelös parlamenti kormány ellen!!!

Oh! ezek a jó urak itt sem állapodnak meg; elmennek a Rajna mellé s a hatalmas észak-német szövetség területén verik a lármadobot, ott hirdetik az „erdélyi német nép“ végveszedelmét.

Az „ó-szász“ párt eme konok töredéke, a „Köln. Ztg“ hasábjain fohászkodik a Nagy-Németországhoz: segélyt kér a „magyarok“ ellen, kik országukban körüljárnak, mint pusztai oroszlán, hogy a jámbor szász népet felfalhassák!!

Vajjon e „Fájdalomkiáltásra“ is az „új szabálypontok“ adtak okot, a melyek ugyan lenyirják az ó-szász bureaucratia szárnyait, de épen arra nyitnak útat, hogy a „Királyföld“ polgárai tömegesen befolyhassanak községi és kerületi képviseleteik és helyhatósági tisztviselöik, megválasztására; lehetövé teszik azt, hogy bármelyik szavazó, ha kellö képességgel bir és megnyerte polgártársai bizalmát, lehet képviseleti tag és tisztviselö; melyek az egyetemet ideiglenesen korszerübben rendezik, s bár meghagyják a szász ispán kijelölési jogát, az értelmiség kezéből nem veszik ki a vezérletet.

Az ily szabályzatok miatt csap oly nagy lármát az „ó-szászok“ ama konok töredéke a Cibin és a Rajna mellett, mivel azok reá hágnak ugyan a szász megcsontosult bureaucratia nyakára, fenyegethetik az absolutismus rendszerét oly nagy odaadással szolgált egyeseket: — de feloldozzák a szász népfaj és királyföldi lakosok szabad mozgását gátló nyügöket.

Vajjon az „ó-szász“ párt jelesbjei helyeslik-e a konok töredék ily — „taktikáját,“ s ha igen, ugyan mi czélt akarnak azzal elérni?

Gondolkozzanak e felöl, méltó ez a higgadt megfontolásra.

Pest, április 28. 1869.

(r. l) Az országgyülés müködését tekintve most még csak — ugyszólván — az előcsarnokban vagyunk. A nagy terembe — tudniillik a valóságos munkába — csupán nehány nap mulva fogunk jutni.

Jelenleg mindkét ház alakulásával van elfoglalva, — ha ez befejeztetett, következik a szoros értelemben vett törvényhozás.

A választások ellen benyujtott petitiók özöne nem árasztotta el annyira az országgyülés termét, mint előre kürtölték, az ellenzék, a mely — miként annak idején jelzém — minden választás ellen készült beadni kérvényt — ugy látszik — valamely hatalmas vezényszóra hátrálót fuvatott, és nem intézett rohamot annyi petitióval, mint eleinte hiresztelték, mivel önmagának tett csak legnagyobb szolgálatot, mert legalább nem lön nevetségessé. Ezen vezényszónak köszönhetö bizonyára az is, hogy Deák ellen nem kérvényeztek, pedig kezdetben mozgatták a dolgot, de nem akadt aláiró. Nem csoda, haszon semmi esetre sem háramlott volna a vállalatból, anélkül pedig a mai világban alig akad consortium.

Az eddig beadott 36 petitióból 18 esik az ellenzékre, ugyanannyi a jobboldalra.

Miután a deákpárt egyik utóbbi tanácskozmányában szóba hozatott, miszerint a Királyhágón tuli részekben még ezúttal is más választási törvények voltak érvényben, mint itt nálunk, javaslatba hozatott és inditványoztatni fog, hogy az erdélyi megbizó levelek ne a Királyhágón inneni szabályok, hanem az ottani választási törvények szerint itéltessenek meg. — Ez nagyon természetes s igazságos eljárás lesz.

Az osztályok ma megalakultak, — különös véletlen, hogy az ellenzék egyikben sem bir többséggel, multkor egyben birt, — elnököt, jegyzöt választottak és azonnal vizsgálat alá vették a megbizó leveleket. Jelentésök alkalmasint a holnaputáni ülésben kerül a képviselöház elé.

Ugy hallom, hogy a felsöház külön feliratot szándékszik intézni válaszképpen a trónbeszédre, ö Felségéhez. Erre nézve praecedens esetet szolgáltatott ugyan a mult országgyülés, akkor azonban elvi különbség létezett a trónbeszédnek, az alsó és felsöház részéről történt felfogásában, mely körülmény most nem forog fenn, tehát a felsö-tábla külön felirata sem látszik indokoltnak.

Régészeti közlemény.

E napokban római feliratos követ, négy darab ösállat csontot, s régi pénzeket leltek a vasútnál. A csontok közül egy homlok-, egy 3—4 lábnyi oldal- és két lábszár-csont. Az oldalcsontot — mint a felügyelö úr mondá — mig az értelem védelmére sietett, a munkások keze darabokra törte. A pénzek közül — fájdalom! — egyetlen példányt sem volt szerencsénk láthatni. A feliratos kö, melyre ott dolgozó értelmes polgár Sinczki István egyik történelemmel foglalkozó tudósunk figyelmét felhivta 3′ 3½″ magas, az oszlopderék 1′ 4″, a párkányzat 1′ 7½″ széles Kolozsvár környéki tömött bányakö. A párkányzat félkörivbe zárt rózsákkal van diszitve, s hármas homoru mélyedés választja el a kölapoktól. A felirattól balra levö oldal válu módra van kivésve, mélysége 5″, hossza 2′, szélessége 10″; talán az emlékkel megtiszteltt szobra volt beleillesztve. A kö egyik oldala durván van hagyva, s ugy látszik, hogy valamely emléképület szegletkövét képezte. A felirat ez:

I. O. M.
(P)RO SALVTE
(C).IVL CON
(S)TANTIS.
— *) C.IVL.
MA(R)CUS
V. S. L. M. **)

azaz: Jovi Optimo, Maximo. Pro Salute Caji Julii Constantis, — Cajus Julius Marcus Votum Solvit Lubens Merito. (Jupiternek a legjobbnak, legnagyobbnak. Cajus Julius Constans lelki üdvéért, ... Cajus Julius Marcus fogadását az érdem iránt szive szerént teljesitette.)

*) Itt egy szóból, mely tán az emléket állitónak az emlékkel örökitetthez való viszonyát határozza meg, csak e négy betü maradt meg: ONFT, mit később kiolvasbatni remélünk.

**) Megjegyzem, hogy a feliratban a pontok helyett csinosan metszett acanthus levelek vannak.

Figyelmeztetjük t. régészeinket, hogy az érdeklett vállalkozó úr ugy nyilatkozott, hogy a lelteket a vasúti főmérnök szállására fogja beküldeni a Karacsai-házhoz, hol megtekinthetik; reméljük azonban, hogy nemsokára a muzeumban és pedig a csontokat meghatározva, a feliratot kiegészitve látandjuk.

A római útból is mintegy két ölnyi látszik az indóház nyugati végénél, annak északi oldalához az országút mellé épitendö egy szoba fundamentum falai között letakarva; ebből — egybevetve a római útak készitéséről létezö leirásokkal — bárki átláthatja, hogy a Kolozsvárt volt római colonia nem annyira figyelemre méltatlan, mint egy némely szász iró állitotta, söt egyik elsö rangu colonia volt.

N—s.

Hatósági élet.

M.-Vásárhely, április 27. 1869. — Maroszék képviselö bizottmányának jelen évnegyedes rendes közgyülése ma vevén kezdetét, referensi tisztemet azzal kezdem, hogy mielött az érdekes tárgysorozatot (melylyel némileg a körlevélből, de bövebben a tegnapi értekezlet folyama alatt volt alkalmunk megismerkedni) általánosságban közölném a mai nap tanácskozásának legérdekesebb pontját részletesen körvonalozom megvilágitandó két igazságot általa, először azt, hogy felelös kormányzat mellett a megyék jeleni hatásköre anomália, másodszor azt, hogy a szabadelvüség központi kormányunktól sugárzik szélyel s a megye, mely kormányunk intentióit hiven, lelkesen propagálja, a haladó civilisatio követelményeinek szolgál egyszersmind, mig a megye, mely azoknak ellene szegül, egyszersmind a retrográd irányu haladást képviseli.

Olvastatott (talán 4. sz. alatt) közoktatási miniszter ur f. év április 1-én 491. eln. sz. alatt kelt intézménye, melyszerint meghagyatott a szék közönségének az 1868 beli XXXVIII-ik t. czikk életbeléptetése tekintetéből ezen vidéki iskolai tanácsnak közvetlen megválasztása.

Tanácskozott ezen leirat felett a tegnapi értekezlet is s abban állapodott meg, először választassék meg az iskolai tanács felkiáltás útján, a propositiót teendi illetöleg a névsort elkészitendi főbiró ur elnöklete alatt egy négy tagu comissio. Másodszor több mint egy év óta fennálló kebli iskolai bizottmányunk ezutánra is álljon fenn, oly megszoritott hatáskörrel, hogy csak az iskolatöke szaporitását gondozza, a szükséghez képest iskolaházakat épittetvén, azokat azonnal az iskolatanács rendelkezése alá bocsássa. Harmadszor az iskola-tökének készpénz készlete, mely a bizottmány ernyedetlen buzgalma s többünk adakozása folytán már 1500 frt. o. é., rögtön helyeztessék el a kebli takarékpénztárnál.

Midön emlitett rendelet a mai ülésben felolvastatott s fök.biró ur kitüzte tanácskozás tárgyául a választás eszközlését, különböző vélemények merültek fel a „miként“ et illetöleg. Hijába ma sokan, tegnap kevesen voltunk jelen, s minden választási kérdés a nagy tömeget érdekli. Végre megállapodás lett mégis az iránt, hogy a tegnap kinevezett comissio által elkészitett névsor olvastassék fel.

Olvastatott pedig ezen névsorban legelöl a helyi 4 estperest neve, aztán tanárok, egyháziak, világiak nevei a 24 számig vegyesen.

Péterffy J. ev. ref. esperest első emel szót s kinyilatkoztatja: ezen miniszterialis rendelet hozzánk is megküldetett, felesleges tehát, hogy a szék bizottmánya papi személyeket is válasszon be a tanácsba.

Itt meg kell jegyeznem zárjel közt azon kösza hir meglebbenését, miszerint az egyházi testületek illetö contingenseiket ezen iskolai tanácsoktól talán megtagadni volnának hajlandók, de az ev. ref. consistorium, valamint az egész status szabadelvüségével ez nem volna megegyeztethetö s ezen kösza hir a katholikus papságra sem vonatkozhatik.

Péterffy J. szavai helyesléssel fogadtatván, a csendesség helyreálltával

Fazakas Péter (öreg székely) szót kérek! (zugás) kérem alásan a papok eddig is megvizsgálták iskoláinkat, eljöttek megnézték, odahagyták, ettek, ittak és elmentek! (nevetés.)

Egy lelkész (sértve érezvén magát), mi megtettünk a mit lehetett, de hajánál fogva a gyermeket iskolába nem vihettük!

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Balogh J. a felvidéknek sérelmét látom ezen névsorban, minthogy az abban képviselve nincs — ellenvéleményt jelentek.

Bihari: óhajtanám, hogy ezen névsorban a fökirálybiró ur is benn legyen, a ki eddig is ezen ügy körül annyi buzgalmat tanusitott (helyes, helyes.)

Berzenczei L. Furcsa kivánság, ezen tanácsnak elnöke lesz egy ugynevezett tanácsos, kit a miniszter nevez ki, hogyan sorozhatnók fökirálybiránkat egy nálunknál kisebb ember elnöksége alá? — továbbá válaszszunk ezen tanácsba olyan egyéneket, kik helyt vagy a megyében laknak, kik buzgalommal fognak részt venni; példának okáért Tolnai Pesten lakik, ő nem fog részt venni.

Tolnai G. Igaz, én Pesten lakom, kérem a névsorból nevemet kibuzni.

Bothos K. Tolnai G. helyett véleményezem Bereczki Sándort.

Bereczki S. Köszönöm a bizalmat, de nem fogadhatom el, mert hallottam egy nyilatkozatot, hogy az egész dolog nincs rendén, talán minden rendbe jön, ha betesszük Balog J. urat! (nagy nevetés, zudulás.)

Elnök csenget és kinyilatkoztatja, miszerint B. S. ur visszalépvén T. G. marad a névsorban, a mi pedig az ő személyét illeti, ha kimaradására azon ok hozatott volna fel, miszerint helyét egy oly egyén fogja pótolni, ki több idövel rendelkezvén, mint ő, több buzgalmat tanusithat, igen is örömest vissza fogna lépni, de miután azon ok hozatott fel, hogy ő mint fök. biró nem soroztathatik egy iskolai tanácsos elnöksége alá, helyt kiván maradni, mert a népnevelést oly szent ügynek tekinti, melynek szolgálata körül nem ismer rangkülönbséget (közberivalgó lelkes éljenzések.)

Sajnáljuk, hogy ezen lelkesedéssel rögtönzött szép beszédet egészen nem közölhetjük, de enynyiből is megitélheti a t. olvasó, melyik szabadabb elvü ember, a kormánynak Marosszékben ez idöszerinti representánsa, vagy az ellenzék vezére Berzenczei L.?

Négy óra hosszan folyt tanácskozás s közbeközbe felmerült dictiózások után, melyeknek a fentebbi sorok halvány töredékét sem valának képesek visszatükrözni, az iskolai tanács felkiáltás által végre megválasztva lett, minthogy pedig az idő pénz s egy ily miniszteri leirat mégis 4 órát vesz igénybe, itélje meg a t. olvasó, ha czélszerü-e a jelen megyei rendszer felelös kormányzattal szemben? mi még igyekszünk a szabadelvüségben haladni valamennyire a kormány által kimutatott úton; de hát azon megyék, melyek a kormány intézményeit félreteszik, melyek coordinatiot pengetnek, hová vezetnek? mikor fogja a megavult intézmény a kor igényeinek megfelelő reformot megnyerni?

Legközelebbi levelem a gyülés bevégeztével, annak többi tárgyait is rövid átalánosságban érinteni fogja. r. l.

M.-Vásárhely, április 29-én, 1869. — Folyó hó 27 diki közleményem utótételéhez hiven Marosszék jelen évnegyedes bizottmányi üléséből még megemlitendők:

Ugyanis az első napon lett felolvasva következő két leirat, u. m.: először a királyi biztosi állás az erdélyi országrészre nézve ideiglenesen fenntartatik 1362. belügyminiszteri eln. szám alatt f. év és hó 19-iki kelettel; másodszor kir. biztos ő nmltga folyó év febr. 20 dikról 362. eln. szám alatt tudatja a szék közönségével, miszerint ő Felsége által az 1868-beli 43. t.-czikk 9 ik §. értelmében Mikó Mihály eddigi ideiglenes főtiszt Marosszék fökirálybirájának kineveztetett.

Mindkét leirat örvendetes tudásul vétetvén, az elsöt illetőleg meghatároztatott, hogy az örvendetes tudásulvétel, kapcsolatosan a legöszintébb bizalomnyilvánitással, ő nmltgának feliratilag is kifejeztessék.

Egy harmadik alorvosi állomás engedélyezését tárgyazó feliratunkra érkezett válasz, illetőleg 3-dik leirat is felolvastatott, mely szerint a kért állomás a jelen évi költségvetésben felvéve nem lévén, kéréstünknek ez uttal elég nem tétethetett, de teljes reményünk van, miszerint felvidékünknek ezen elodázhatlan szükségét pótló, az emberiség és igazságszolgáltatás érdekét elömozditó csekély állomás megadatni fog és ezen értelemben ujabban felirni meg is határoztatott.

A mult ülésszakról elhalasztott kebli számvevői állomás betöltése került most szőnyegre, s meghatároztatván, hogy a szavazás titkosan történjék, a szavazatszedő bizottmány kineveztetett, a szavazatok beszedése megkezdetett s a kiszedés eredménye a következő (28-diki) ülésben referáltatván, Magyari F. mint általános többséget nyert jelölt kebli számvevőnek nyilvánittatott.

Megtörténvén a választás, a gyülés, mint rohamos aszkorban szenvedő, perczenként apadt és néptelenedett, annyira, hogy már ma a gyülés 3 ik napján a 10—15 ember, ki a kebli közmunkák, hidak, utak s beadott kérvények felett tanácskozott valódi parodiája volt, a régi marchalis gyüléseknek pedig a mostani bizottmányok amazok hatáskörébe léptek, de igy éli le magát sok régen jó intézmény; nem is jutott volna eszünkbe, hogy a mai 15 ember az egykori marha büntetés terhe alatt beszólitott székgyülést képviseli, ha az asztalon fekvő nagy és diszes kutyabör függő pecsétével nem emlékeztet. A hagyományos szokáshoz való ragaszkodást, ha azok nem ugy tünedeznek fel, mint a haladó civilisatio, és a kor követelményeinek czopfos ellenlábasai, nem hibáztatjuk s azért öszintén kivánjuk éljen dr. Knöpfler Vilmos, kinek új nemessége ma lett kihirdetve; de azt sem hallgathatjuk el, miszerint ő nemességét rég óta hirdeti városunkban jó cselekedetei, azaz: a szegények ápolása által.

Ugyanekkor hozatott szóba azon körülmény is, miszerint óhajtandó volna, hogy t.-széki elnök Nagy Samu, ki képviselőnek választatott, ne huzzon két fizetést, elnöki fizetéséről mondjon le; de eközben a gyülés csekély száma miatt csaknem bizalmas társalgássá fejlödvén, s maga az inditványozó is (B. S.) azon nézetét fejezvén ki, miszerint N. S. e tárgyban valószinüleg gyors elutazása miatt nem nyilatkozott, s tudni akarván nehányan, hogy N. S. csak verificáltatását várja, hogy elnöki állomásáról azonnal lemondjon: felkéretett B. S. inditványa visszavételére, mely fölkérésnek az elbeszélt indokok alapján illető engedvén, az inditvány visszavétetett s ezzel az ülés is befejeztetett.

Végül meg kell emlitenem, hogy ez alkalommal is fökirálybiránk vendégszerető asztalánál vig ebédelések történtek, mely alkalommal az első pohár ő Felségeikért hódolat és tiszteletteljesen kiürittetvén, a kedélyes felköszöntések sorban következtek. r. l.

Vidéki levelezés.

Mezőség, április 26. 1869. — Tisztelt szerkesztő úr! Engedje, hogy becses lapjában egyetmást a mi állapotainkról is elmondhassak. Telünk nagyon rosz volt; mindamellett öszi vetéseink meglehetösen teleltek; szarvasmarháink s lovaink elég jó állapotban, hanem juhaink már kissé megsoványodva jöttek ki a lágy, sáros télből. Különben igás erönket egész télen át sem trágyahordozásra, sem gabonaszállításra nem tudtuk használni a folytonos nagy sár miatt. Nem tudom miért: ez a szegény Mezőség minden időben, minden körülmények közt mostohája az államnak; nagy terület, Erdély adójához tetemes contingenst szolgáltat, s azt sem érdemli az államtól, hogy bár csak egyetlen egy útvonalat kapjon; hordozza az államnak minden terhét, de az állam épen semmit sem tesz arra, hogy a terheket birja is; nincs gyári élete, nincs kereskedése, útai csak kissé esös időben is épen járhatlanok; volna egy útvonala Kolozsvártól Sz.-Régenig; de ennek is vezetése és épitése már kezdetben hibás volt; személyes érdekekért nagy kerüléseket teszen, s északos helyeken van vezetve ott, hol veröfényen lett volna vezethető. A közelebbi években igy is egészen elhanyagolva, kevés kivétellel hidjai roszak, s a mult ösztől óta ezen hónap elejéig egészben járhatatlan volt. Csak látni kellett volna szerkesztő úrnak, hogy O.-Gyéresnél, Mocsnál, M.-Örményesnél sat. miként süllyedtek s rekedtek el a szegény malomba menö szekerek a legjobb erővel is! bizony belekezdett volna már, hogy tollával járhatóvá varázsolja ezen útat, mint kiköveztette és gyönyörü térré tette nem rég a „K. Közlöny" Kolozsvártt a Széchenyi tért. Küzdenünk kell a pénzszerezhetés minden legyözhetlen akadályaival; gabonánk csak volna, de abból egész télen át nem tudunk piaczra szállitani az útak járhatlansága miatt; azután bekövetkezett a tavaszi munka ideje, — meginl nem szállithattunk, ha a tavaszi munkákat abban hagyni s ezáltal a jövöt gazdasági számitásunkból kihagyni nem akartuk. S aztán mit adnak gabonánkért, ha már ezután szállithatjuk is? oly pótom árt, mely a termelési költséget sem fedezi; mert tudni kell, hogy nálunk a munkás kéz nagyon szük és nagyon drága. Innen van, hogy nemcsak a mult hónapban fizetni kelletett adórátánkkal hátralékban vagyunk, de tartozunk még a mult évről is, s az ezután következő rátákat sem birjuk fizetni. Aztán jö ránk még büntetés is.

Nagy nyomoruságunk még az is, hogy itt ez a tekei magyar királyi adóhivatal ma is mind németül küldi rendeleteit hozzánk, s pedig miután a német tisztviselök s az általok alkalmazott németül tudó jegyzök elpusztulnak, hat faluban is alig kapunk egy embert, ki a német rendeleteket megmagyarázza. Óhajtandó volna, hogy a pénzügyminiszter úr, ha még a régi pénzügyi hivatalnokokat nem nélkülözheti, minden adóhivatalnál alkalmazzon bár egy embert, ki a községekkel azok nyelvén tudjon érintkezni.

De ez a tekei adóhivatal a személyes kereseti adószabályzatot is hibásan alkalmazza; a szabályzat második része szól Erdélyre és az adóhivatal mégis a királyhágóntúli részre kiadott első részt alkalmazza, s e körben is nagyon önkényüleg jár el. Mi mezöségiek nagyon várjuk, hogy a magas kormány reánk is tekintsen már, s ne legyünk tovább is az állam mostohái!

r....ly.

Napi hirek.

= A képviselőház május 1-én tartott alakuló ülésében megválasztattak: elnöknek Somssich Pál, első alelnöknek Gajzágó Salamon, második alelnöknek Bittó István. Szavazott 381 képviselő az elnökre, ebből: Somssichra 246, Nyáry Pálra 99, Irányira 31 szavazat esett; az első alelnökségre kapott: Gajzágó 231, Szaplonczay József 89 és Mocsonyi Antal 29 szavazatot; második alelnökké lett Bittó 231 szavazattal, Pap Lajos 80 és Vályi János 24 szavazata ellenében. A „Századunk" e szavazati arány alapján a Deákpárt többségét 111-re számitja, a balközép erejét 99-re, a szélbalét pedig 33 szavazatra becsüli.

= A honvéd gyalog zaszlóaljak és lovas századok parancsnokait, hir szerint, 8—10 nap alatt kinevezik. Gyalogzászlóalj 83, lovasszázad 26 lesz.

= A honvédek toborzása minden kerületben f. hó 8-án kezdödik. Minden kiszolgált örmester 5 aranyat, alörmester 4 aranyat, tizedes 3 aranyat, örvezető 2 aranyat, s közvitéz 1 aranyat kap toborzási pénzül. Minden honvédzászlóalj 5 századból fog állani, de ezek közül csak egy lesz activ szolgálatban. Lovascsapat egyelöre csak 26 lesz.

= Ő Felsége egy államsorsjátéknak rendezését meghagyni s egyszersmid elrendelni méltóztatott, hogy ezen sorsjáték tiszta jövedelme a magyar korona területén létező szegényebb falusi iskoláknak taneszközökkeli felszerelésére, tankönyvekkel és irószerekkeli ellátására fordittassék, vallás- és nemzetiségi különbség nélkül. Ezen dúsan javadalmazott első magyar királyi államsorsjáték 300,000 darab 2 frt áru sorsjegyből áll; 2432 nyereménye összesen 200,000 frtra rug; az első főnyeremény összege 100,000 frt. Hirdetési rovatunk nyujtja a bövebb felvilágositást; felhivjuk rá a figyelmet és pártolást.

= Az országgyülés osztályai következőleg alakultak meg: az I. osztályban elnök: Justh József, jegyző: gr. Zichy Nándor; a II. osztályban elnök: Madocsányi Pál, jegyző: Horváth Döme; a III. osztályban elnök: Bittó István, jegyző: Ürményi Miksa; a IV, osztályban elnök: Gajzágó Salamon, jegyző: Királyi Pál; az V. osztályban

TÁRCZA.

„A nevető férfi"

(„L' homme qui rit")

Mutatvány Hugo Victor legujabb müvéből.

Párisban, Lacroix és Verboechoven nemzetközi könyv-kiadásában jelenik meg a nagy **Hugo Victor** legujabb müve: **„L' homme qui rit."** (A nevető férfi.) A nevezett kiadók nem közöltettek e müből mutatványokat a párisi lapokban, hanem ugy vélnek lehető legnagyobb hasznot huzni belöle, ha annak egyes köteteit jutalom gyanánt adják oly más müvek mellett, melyeknek ára legalább 100 frank, igy egyszersmind ily drága kiadványaikon is tul akarnak adni.

A párisi „Le Figaro" nagyon élelmes szerkesztöje, de Villemessant azonban megszerezte a „L' homme qui rit", egyik fejezetét. Mint mondja, ugy jutott ehez, hogy Nizzából visszatérve a Sorbonne-ba sietett s ott Ernst asszony bámulatos felolvasását e tárgy felett meghallgatta, söt két jeles gyorsiró által le is iratta; igy közli olvasóival ama csodát, mely, ez órában, még az egész világ előtt ismeretlen."

A „Figaro" bemutató soraiban, melyeket a „L' Enfant dans l' ombre" (A gyermek a sötétben) fejezet elébe irt, azt állitja, hogy maga Hugo Victor hatalmazta föl Ernst asszonyt — ki a szavalás és értelmezéshez kiválóan ért — a felolvasásra, igy akarván több kötetes regényének „előizét" (avant-goût) az „irodalmi inyenczekkel" megizleltetni.

Ernst asszony következő bevezetéssel ismertette a helyzetet, melynek egyik fejleménye az általunk is leforditott fejezet.

„A mult században a czigányok egy csoportja, melyet „Comprachicos"-oknak neveztek — a vándor czigányok egy neme voltak ezek — mindenféle gaztetteket vitt véghez, igy gyermekeket is rabolt. Hogy a közönség kiváncsiságát fölkelthesse, elrútitá és eléktelenité e szegény kisdedeket, kiket azért loptak el, hogy a vásárokon szemérmetlenül mutogathassák.

Egy parlamenti bill e kártékony vendégek kiüzetését rendelte el. Ezek azonnal megszaladtak, de hajóra szállásuk siettetése közben, az Oceán partján, a portlandi földnyelven, szikla repedések közt, veszélyes helyzetben feledtek egy 14 éves gyereket. Esti hét óra volt, az idö viharos.

A gyermek nem tudta hol van; halálosan kimerült az éhség, hideg, fáradtság és félelem miatt, hasztalan igyekvék magát tájékozni, többé nem számitott segedelemre. Egész sorát élte át olyan kalandoknak, melyektől a legbátrabb és legerösb is visszarettent volna, ha elöre láthatja vala azokat

Ugy látszott, mintha, az ó-kori monda szerint, a végzet is összeesküdt volna ellene."

A következő fejezet egy jelenet azon gyermek kétségbeesett helyzetéből, ki, kétség kivül, utóbb maga leend a „nevető férfi."

A gyermek a sötétben. („L'enfant dans l'ombre.")

I.

A „Chess-hill."

A vihar nem kevésbbé dühöngött a szárazon, mint a tengeren.

A fékvesztett elemek egész szilajságukban tomboltak az elhagyott gyermek körül. Gyöngeség és ártatlanság nem engesztelhetik meg az oly harag felzudulását, mely mit sem tud arról, mit természeti erök okoznak; a sötétség nem különböztet, s a dolgok nem birnak ama szelidséggel, melyet azokról föltételeznek.

A szárazon alig lengedezett a szél; a hideg szintugy mozdulatlan vala. Egyetlen jégdarabka sem hullott alá. A hó borzasztó sürüen szakadott.

A jégdarabkák sujtanak, izgatnak, sértenek, elkábitnak, széttörnek; a hó pehelykék hamisabbak. A puha és kegyetlen hó-pehely némán végzi munkáját. Ha érintik, elolvad. Ártatlan, mint a képmutató. Lassanként rakodik réteg rétegre, mig lesz a pehelyből lavina, a csintalanságból büntény.

A gyermek elöbbre haladt a ködben. A köd engedékeny akadály: ezért veszedelmes; hátrál és áll: a köd, mint a hó vészteljes. Az öt környező veszélyek ellen csodálatosan küzdö gyermeknek sikerült a magaslat alját elérnie s igy a „Chess-hill"-en tovább hala'ott. Nem tudta, hogy oly földnyelven halad, melynek két oldalát az Oceán mossa, s hogy azon, a havazásban és éjszakában, nem lehet roszul lépnie a nélkül, hogy jobbra az öböl mély vizébe, balra a magas tenger bösz hullámaiba bele ne bukjék. Ment öntudatlanul, két örvény között.

A portlandi földnyelv azon időben különös pusztán és elhanyagoltan állt. Ma már miben sem hasonlit akkori alakzatához.

. . . . . .

A portlandi földnyelv kétszáz év előtt hasonlitott egy giz-gazból alakult szamár-háthoz, tele szikla hasadékokkal.

A gyermeket fenyegető veszély alakot cserélt. A leszállásnál attól tarthatott a gyermek, hogy legördül a fedélzetről; a földnyelven a mélységekbe hullástól félhetett. Előbb az örvényt kerülgette, most a szakadások fenyegeték. A tenger parton a láb mindenbe kapaszkodik. A szikla sikamlós, a part széle ingoványos.

A támpontok mind annyi kelepczék. Mint ha valaki üvegen lépdelne. Alatta rögtön beszakadhat minden s beszakadván, eltünnék. Az Oceánnak hármas sülyesztője van, épp ugy, mint a jól felszerelt szinháznak.

. . . . . .

Nappali világosságra lesz vala szüksége, pedig éjszaka volt, bár kalauz kellett volna — egyedül állott.

A férfi teljes ereje sem lett volna fölösleges és ö csak a gyermek gyönge erejével rendelkezett. Kalauz hiányában egy nyomdék is segithet vala. De ilyet sem födözhetett fel.

Ösztönszerüleg kerülte ki a szikla éleket s a mennyire lehetett a part laposán igyekvék haladni. De éppen itt talált szakadásokra, melyek három féle alakban sokasiták utjában az akadályokat: vizgödrök, hötorlatok és iszapárkok alakjában. Ez a legveszedelmesebb. Belefulást jelent.

Tudni, mi fenyeget, megrázó, de nem sejteni azt — iszonyatos. A gyermek ismeretlen veszély ellen küzdött. Tapogatozva kereste a tárgyat, mely talán sirja vala.

Nem tágitott. Megkerülte a sziklákat, kitért a szakadások elől, felismerte ösztönszerüleg a veszedelmes helyeket s türelemmel haladott az egymásra halmozott akadályok közt. Ha nem mehetett egyenesen előre, szilárdan igyekezett tovább hatolni.

Néha gyorsan fordult vissza. Maga idejében ugrott vissza az iszapgödör sik széléről. Lerázta magáról a havat. Nem egyszer lépett térdig a vizbe. Ha kijött belöle, ócska rongyai azonnal csonttá fagytak az éj hidegében. Megfagyott ruháiban gyorsan indult tova. Gondja volt arra, hogy matróz öltönyét a mellen szárazon és melegen tartsa. Az éhség folytonosan kinozta.

Az örvény kalandjai egy irányban sincsenek még teljesen átélve; lehetséges minden, még a szabadulás is. A kimenetelt be nem látni, de azért feltalálható az. Hogyan sikerült a gyermeknek szurós, havas rongyokban, szük téren eltévedve, környezve a tátongó mélységektől, a nélkül, hogy láthatna — a földnyelven áthatolni, ezt önmagának sem tudná megfejteni. Ő siklott, mászott, hengergett, haladott, kutatott és kitartó volt — ebből állott az egész. Ez a titka minden diadalnak. Csaknem egy óra mulva észre vette, hogy hegyre hág; a másik oldalra ért, elhagyta a „Chess-hillt", a szárazföldön állott.

. . . . . .

A földnyelv veszélyeitől megmenekült, de szemközt állott a viharral, a téllel, az éjszakával.

Ujból beláthatlan ronaság terült előtte.

A földet vizsgálta, nyomot keresett.

Hirtelen lehajlott.

Valami olyant vett észre a hóban, mi lábnyomnak látszott.

Valóban az is volt, egy láb nyoma. A hó fehérsége élesen mutatta a körvonalokat s a mint ö vizsgálgatta, egészen láttatá azokat. Egy meztelen láb nyoma volt az, kisebb mint egy férfié, nagyobb mint egy gyermeké.

Bizonyosan női láb volt.

E nő azon irányban haladott el, merre a gyermek füstöt látott volt.

A gyermek szemeit e nyomokra szögezve, követte azokat. (Folytatjuk.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

elnök: Bánó József, jegyző: b. Kemény Gábor; a VI. osztályban elnök: Iványka Imre, jegyző: báró Perényi Zsigmond; a VII. osztályban elnök: Semsey Albert, jegyző: Széll Kálmán; a VIII. osztályban elnök: gr. Bethlen János, jegyző: ifj. gróf Zichy József; a IX. osztályban elnök: Zsedényi Ede, jegyző: Szeniczey Ödön.

= Aranyosszék bizottmányi gyülése f. hó 15-ikére hivatott össze.

= A magyar kir. pénzügyminiszter szabályrendeletet bocsátott ki az erdőgyakornokok ügyében; e szerint alkalmas erdészeti tiszti személyzet gyakorlati kiképzése végett, az eddigi gyakorlat szerinti erdészjelöltek helyett jövöre erdőgyakornokok fognak az állam- és bánya-erdészeteknél felvétetni. Az erdőgyakornokok, kinevezésük folytán a XII. dijosztályba soroztatnak, s a letett eskü napjától szolgálati idejük szabályszerüen beszámittik. Az erdőgyakornokok 80 kr és 1 frt napidijjal rendszeresittetnek. Egy frt napidijjal rendszeresitett gyakornoki állomásra csak az tarthat igényt, a ki az erdészeti államvizsgát letette. Hosszabb ideig és jelesen folytatott szolgálat után, az illető igazgatóság külön ajánlata folytán, ily erdőgyakornokok 1 frt 25 kr és 1 frt 50 krnyi napidijt is nyerhetnek.

= Ritka szép május elsejét igért haldoklásában április. Az igéret ellenkezője egészen teljesült. Reggeli 4—5 óra között, havat csapva ablakainkhoz, üvöltve indult meg a szél, s ha buzgó zenészeinket e vad idő sem tudá visszariasztani, eléggé megérezte a didergő ujjak alatt gixerben síró hur, s ezt hallani kénytelen fül. Nagyobb csapás volt azonban ennél a növényéletet leforrázott fagy, mely fájdalom, a lapok tudósitásaiból következtetve, országosan jelentkezett.

= Hagyományhü zsidók küldöttségei ő Felségénél. Mult hó 26-kán délelőtt 10 órakor ő Felsége a magyar- és erdélyországi hagyományhü zsidóság három küldöttségét kegyeskedett külön magán kihallgatáson fogadni. E küldöttségek czélja egy kérelem átnyujtása volt, az izrael. congressus ismeretes határozatai szentesitésének megtagadása végett. Az egyik küldöttség 230 rabbi, a másik 700 nál több község, a harmadik 70 volt congressusi képviselő megbizásából és felhatalmazásával ellátva járult ő Felsége szine elé. Ő Felsége az emlitett küldöttségek kérelmeit kitüntető kegyességgel fogadta, s mint értesülünk, azokat már legfelsőbb signaturájával ellátni kegyeskedett is.

= Stöger Béla a magas kormánytól engedélyezett ének-intézetében a kezdők számára május hónapban új osztályt nyitand. Tandij egyes tanitványtól hónaponként 2 frt 10 kr. o. é.

= Egy dán irónő Magyarországon. Schulcz épitész hazánkfiának neje Sonderup Anna igen mivelt dán nő, s mint a család egyik közeli ismerősétől értesülünk, több igen érdekes művel tette nevét ismeretessé a dán irodalomban. 1860-ban kiadta angolországi útazását, majd 1864-ben jüttlandi naplóját, s több szépirodalmi művet irt, melyek hazájában nagy keletnek és népszerüségnek örvendenek. E derék nő jelenleg Vajda-Hunyadon tartózkodik férjével, ki nagy erélylyel, s ritka avatottsággal dolgozik a régi vár helyreállitásán.

— A „M. Polgár“ (M. A.) jegyü czikkirója zokon vette, hogy az id. fökormányszék végső ülésében elmondott beszédek nem küldettek el a laphoz, közlés végett. Mi, tudva azt, mivel tartozunk t. olvasó közönségünknek, nem sajnáltuk a fáradtságot; nem küldhetvén tudósitót a zárt ülésbe, az illető hazafiaktól kértük el az elmondott nevezetes beszédeket és szedőink nagy megerőltetésével kiszedettük azokat. Eddig mit sem tudtunk olyan journalisticai szokásról, mely szerint, ha valami közérdekü esemény lefolyásáról akarunk közlést tenni, az adatokat nem magunknak kell beszerezni, hanem másoknak kötelessége az ily közleményeket megiratni s a lapokhoz beküldeni. E nézetet aligha osztja a „M. Polgár“ szerkesztője, s igy (M. A,) urat illeti e journalisticai sült galambot váró — eljárás feltalálásáért az érdem egész összege. Ajánljuk pesti lapjaink figyelmébe. Ez uton gyakran fölöslegessé váland a tudósitók szétküldözése: a ki közérdekü dolgokról akar tudósitást olvasni valamely lapban, ám irja meg maga s küldje be, elég tisztesség, ha azt az illető lap felveszi, nem lehet követelni, hogy még utána is járjon.

— A „M. Polgár“ 52-dik számának „Furcsasága“ a „suaviter in modo, fortiter in re“ ellentétének páratlan unicuma. Egy egész hasábból áll és még sem felel a kérdésre, holott ildomosan pár sorral megtehette volna, csakhogy ez esetben mea culpát kell vala mondania. Különben maga a „Furcsaság“ oly természetü, hogy mi a „Hazánk“ irodalmi ildomról szóló czikkére emlékezve, tartózkodunk azt érinteni. Nincs miért okát adjuk, a ki olvasta, e nélkül is tudja, átérzi. Ne dobálja az illető sárral az érdemet; ez uton nem szerez tiszteletet magának. Őt itéli el ily esetben a józan értelmiség és nem azt, kit fitymálólag birálgat.

= A kormányszék feloszlatásáról hozott tudósitásunkból meggyőződhetett volna a „M. P.“ □ jegyü ujdondásza, hogy a gr. Péchy ujabb kinevezéséről szóló legm. kézirat el van látva gróf Andrássy contrasignaturájával. Hogy ennek daczára közölte a pesti ellenzéki lapok illető megjegyzéseit, arra mutat, mikép nem nagy respectussal viseltetik saját olvasó közönsége iránt, midőn már megczáfolt hamis hirrel is jónak látja azt megtractálni, csakhogy valami iny csiklandaztatóval lephesse meg.

= A szinlap hirdeti, hogy jeles vendégművésznőnk, Priell Cornelia, ma lép fel a „Kisértés“-ben.

= Menyegzőt registrálhatunk ismét, s pedig egyszerre kettőt egy napról, a mult szombatról. Egyikben városunk egyik legbájosabb és szellemdúsabb hölgye, Herlicska Gabriella k. a. boldogitá kezével Ráth selmeczi bányatanácsost; másikat földt. alapigazgatósági fogalmazó Mikó Miklós ülte a szép és kedves Tauffer Lenka kisasszonnyal.

= Dohány-beváltási árak 1869re. Szivarboriték, szár nélkül: I. osztályu mázsája 22 frt; II. oszt. 18 frt; III. oszt. 16 frt. Közönséges levelek, szár nélkül; válogatott 12 frt; I. osztályu 10 frt; II. oszt. 7 frt 50 kr; III. oszt. 4 frt; kacs 3 frt 50 kr; csomózatlan levelek 2 frt 50 kr. Kapadohány, szár nélkül: I. oszt. 10 frt 50 kr; II. II. oszt. 8 frt; III. oszt. 4 frt; kacs 3 frt 50 kr; csomózatlan 2 frt 50 kr. Finom kerti levelek, szár nélkül: válogatott 19 frt; I. oszt. 16 frt; II. oszt. 11 frt 50 kr; III. 7 frt 50 kr; kacs 3 frt 50 kr; csomózatlan 2 frt 50 kr. Közép finom kerti, szár nélkül: válogatott 14 frt; I. oszt. 11 frt 50 kr; II. oszt. 11 frt; III. oszt. 7 frt; kacs 3 frt 50 kr; csomózatlan 2 frt 50 kr. Száras leveleknél a szár sulyát megbecsülik, s annyit az árból levonnak. Legfinomabb válogatott pipadohány mázsája 14 forint.

= Alvinczen évek óta garázdálkodott egy tolvajbanda, a nélkül, hogy annak fejeit sikerült volna elfogni. Most azonban az ott levő csendőrszakasz parancsnoksága 4 nap alatt 16 egyént fogott el, kiket felkisértek N.-Enyedre. Az elfogottak mind románok, többnyire alvinczíek és jó gazdák gyermekei.

— Gr. Andrássy Gyula vezérlete alatt mult hó 29-kén tisztelegtek ő Felsége s József főherczeg urnál az ujonnan kinevezett honvéd-törzstisztek. Gr. Andrássy ez alkalommal a honvéd lovassági ezredesi egyenruhát viselé. Ő Felsége szintugy, mint a honvéd-főparancsnok — mint halljuk — a tisztelgőket különös kitüntető szivélyességgel fogadák. Ő Felsége kijelenté, hogy meg van győződve, miszerint a honvédség a király és haza védelmében ujabb fényes babérokat fog gyüjteni. A tisztelgések után gróf Andrássy a honvédfőtiszteknek disz-lakomát adott.

= A közlekedési miniszterium államtitkára Hollán és egyik tanácsosa Mihálik közt felmerült, s több lapban félremagyarázott s méltatlan gyanusitásokat keltett kérdés, mint a hiv. lap irja, a miniszterium kebelében elintéztetvén, az ügy befejezettnek tekinthető.

= A honvéd schematismus szerkesztője, Mikár Zsigmond felhivja mindazokat, kik az 1848/9 ki honvédseregnek viselt dolgai iránt, — akár mint egykori honvédek, akár mint nem honvédek — érdekeltséggel viseltetnek, különösen pedig az egykori altiszteket és közhonvédeket, hogy a II. résznek sajtó alá bocsáttatása és megjelenhetése iránt egy frt. előleges előfizetés által biztositani sziveskedjenek; különben a könyv alig jelenhetik meg. Ezen előfizetett 1 frt. a könyvnek megküldetésekor be fog számittatni, küldendő pedig Mikár Zsigmondhoz Pestre, Liedemann kertbe, a városligeti fasorban.

— Klapka György tbnok megválasztása alkalmából Temesvárra összesen 120 üdvözlő távirat érkezett. A tbnok, majd eltávozta után pártjának bizottmánya, alig győzött mind e táviratra felelni.

— A Kisfaludy társaság havi ülését ápr. 27-én tartotta, Gyulai Pál felolvasta Tegnér Ezsaiás „Axel“ czimü költői beszélyét, mely XII-ik Károly svéd király korából van véve, s egyike a legszebb költői beszélyeknek. Fordité Győry Vilmos.

— Ez ülésen Greguss Ágost az „Évlapok“ újabb folyamának második kötetét mutatja be ($186^3/_4$ évről,) mely 26—28 nagy ivre terjed. Bejelentett egyszersmind két új alapitót: a pécsi takarékpénztárt 200 frttal, s gr. Berényi Ferenczet 100 frttal. — A Győri által forditott költői beszélyből mutatványul közlünk egy kis részletet, mely két ifju szerelmes elválását irja le:

A csalogány mind zengőbbé lett,
Felhők között a hold pihent;
S egy csókban, a mely tiszta, szent,
Hiv mint a sir, hő mint az élet,
S feledhetetlen hosszu volt,
Egész valójuk összefolyt.
Két láng a szent oltáron égve
Egymásnak ilyen csókot ád,
Uj fényt nyer, igy egygyé ha vált,
S ragyogva száll a tiszta égbe.
Világ előttük eltünék.
Mert itt alant, percz, óra tölte
Mind végesek, mind elmulók;
Csak a halál s szerelmi csók:
Ez az öröklét két szülötte.
A boldogok! Ha a világ
Kigyulna és láng lángra gyülne,
S az égi bolt ha romba dülne,
Ők nem látnák s nem hallanák.
Csak ajkkal ajkon állanának;
Két geniuszként, csendesen,
Nem tudva, sőt csak sejtve sem,
Hogy földi üdvből mennybe szállnak.
A mennyből Axel szállt alá,
Először . . .: „Im, tanum reá
E kard, becsületem, s az égnek,
Csillagja mind, mik ott fenn égnek,
Tanum a föld, tanum az ég,
Hogy az enyim te s én tiéd.
Oh, messze igy a harcz zajától,
Egy csendes völgy ölébe' távol,
Mily édes lenne a hegyek
Közt véled élni s halni meg.
. . . . Ah, de tiltva mindez!

= Az „Erd. Gazdá“-ban a lap egyik szerkesztője, Szabó S. pártfogásába veszi a verebet. A szép és kedélyes tollal irt védelemből közöljük az alábbiakat: Éjszak-Amerika tengerparti városaiban New Yorktól Washingtonig, nyáron át, a sétatérek fái rendesen úgy néztek ki, mint nálunk az erdők télen; temérdek hernyó, különösen araszló, nyüzsgött rajtok, melyek az Ailanthus kivételével mindenféle fa levelét lerágták. Gyermekek, sétálók kerülték a fákat; sokan lakhelyeik közeléből minden diszfát kivágattak, csakhogy a hernyóktól szabaduljanak. A baj évről évre terjedt; ekkor jöttek arra a gondolatra, hogy európai verebet vitessenek; meg is tették a new-yorkiak 1864-ben. (A legelső 3 pár európai verebet Portland városnak egyik kertjében 1852 nyarán bocsátották szárnyra.) És a házi veréb föladatának teljesen megfelelt; 2 év alatt New York sétányainak nagyobb része mentve volt a hernyóktól, s 1866 és 67-ben a körülfekvő tengerparti városokat is teljesen megszabaditák a levélrágó ellenségtől. Nagy Fridrik porosz király, a mult század közepén hadat izent volt a verebeknek, mert kedvencz gyümölcsét, a cseresznyét nem tudta megoltalmazni tölök. A veréb csaknem egészen eltünt Poroszországból, de 2 év mulva már sem cseresznye, sem más gyümölcs nem termett a temérdek hernyó miatt, s Nagy Fridrik békét kötött a verebekkel. . . .

— Újvidékről egy verbászi paraszt indult a napokban hazafelé, midőn útközben egy öreg, gyenge és fáradt asszony kérte, hogy vegye őt fel szekerére. A paraszt teljesité a kérést, de midőn útközben véletlenül visszapillantott, a papaszt asszony kendője alatt két pisztolyt vett észre. Megijedt, de nem mert szólni, s egy darabig szótlanul tovább hajtott. Ekkor azonban jó ötlete támadt; leejté ostorát, és az asszonyruhába öltözött rablót megkérte, hogy vegye fel. A rabló nem gyanitva semmit, leszállott a kocsiról, s ekkor a paraszt felhasználva az alkalmat lóhalálában elvágtatott. A lemaradt rabló dühében két lövést küldött a vágtató szekér után, de szerencsére egyik sem talált.

— Szabolcsmegye egyik kerülete a napokban választá meg képviselőjét, s pedig gr. Degenfeld Gusztávot.

— Élve temetttek el Derecskén egy szegény asszonyt nehány nap előtt. Az orvos opiumot rendelt számára, melynek bevétele után rövid időre örök álomba szenderült. Harmadnapra a nő eltemettetése után, egyik közeli rokonát, saját kivánsága szerint, mellé temették. Midőn a sirt fölbontották szörnyü látvány kinálkozott a szomorodott feleknek. A koporsó fedele fel volt törve s a holttest megfordulva feküdt koporsójában. Az opium hatása tovább tartott, mint gondolták, s az asszonyt élve temették el. A hálottvizsgáló ellen szigoru vizsgálatot inditanak.

— Apró hirek. Király ő Felsége 50 frtot utalványozott két m.-vásárhelyi rokkant katonának. — A napokban erős szél dühöngött országszerte; itt-ott jég is hullott; hanem a legnagyobb vihar Légrád és Zákány közt volt, hol erős fákat sodort ki s a vaspályát betemette. — A „Gaz. Trans.“ panaszolja, hogy nem tudott még 450 előfizetőre szert tenni. Nem kis baj neki, annyival is inkább, mert magát mindig nemzetnek szerette tekinteni. — S.-A. Ujhelyen f. évi május 31. és jun. 1-sö napján gazdasági kiállitás lesz. — Farkas historiát közöl a „Herm. Ztg,“ azt mondja: „vadászokra nézve érdekes.“ A historia ez: farkas volt az erdőben s egy erdősz rá lött. Különös. — Egyik külföldi lap hirdetései közt férjet keres egy nő; főkelléke, hogy ne legyen az unalomig hü. Ugy hiszik, nem hiába hirdet. — Előpatakon a fürdőidény f. hó 15-kén kezdődik. — Táncsics Mihály m. hó 27-kén hagyta el fogságát. — Sümeghy Ferencz Zalamegye egyik képviselője meghalt. — Zongoraiparunk egyik mozzanatául fölemlitjük, hogy Királyné ő Felsége Beregszászitól egy zongorát vásárolt. — Öttevényen egy izraelita nő 3 gyermeket szült; anya és gyermekek egészségesek. — Pesten a Lipotvárosi templomban az összeomlás által képződött köhalmaz alatt egy férfi hullát találtak.

Hivatalos értesitések kivonata.

Árverések. Kolozsvárt a külszén tizedben ház jul. 30, aug. 28. — Alsó-Fehérmegyében Diódon fekvők máj. 21, jun. 21. — Kolozsvárt a megyeházánál a k.-szt-királyi hid fölépitésére árlejtés május 24. — M.-Vásárhelytt ház jul. 5, aug. 5. — Marosszéken Ny.-Szt-Benedeken belső telek jun. 14, jul. 19.

KÜLFÖLD.

Az „Independance“ és „Köln. Ztg.“ párisi levelezései constatálják, hogy a trónbeszéd, melylyel Ő Felsége a magyar országgyülést megnyitá, Párisban kiválólag békés szellemben hatott. Egyáltalán mondhatni, hogy a közhangulat élénken óhajtja a béke fenntartását, s hogy sem a franczia-belga vasútkérdés, sem az osztrák táborkar szakmüvében közzétett sürgönyök miatt támadt tollharcz nem látszanak alkalmasoknak a békét veszélyeztetni.

A „Weeckly Register“ czimü kath. lap egy Rómából kapott magánlevél után irja, hogy az egyetemes zsinatban csak egy politikai kérdés fog tárgyaltatni: a fegyveres béke kérdése. A pápa ügyekezni fog Európa nemzeteit jelen óriási hadseregeik és hajóhadaik lefegyverzésére s viszálkodásaiknak választott biróság általi elintézésére birni. Ugy a katholikus, mint a nem-katholikus hatalmaknak szivökre köttetnék, hogy ne szegjék meg a békét s erre nézve biztositékot vagy igéretet adjanak.

Az „Allg. Ztg.“ irják, hogy Zambryzky, a varsói titkos rendőrség hivatalnoka, kormánya parancsából incognito Svajczba készül útazni, az ottani lengyel emigratio közt mutatkozó forradalmi jelenségek szemmel tartása végett, melyekről aztán jelentést teend Varsóba. Az orosz rendőrség t. i. értesült volna, hogy a lengyel emigransok a jövő hónap folyamában gyülést szándékoznak rendezni Zürich vagy Genfben, melynek czélja fusiót létrehozni az emigratió különféle töredékei között. De Oroszország azonfölül más czélzatokat is tulajdonit e gyülekezetnek.

Konstantinápoly, április 24. Hirlik, hogy a Porta — Ausztria közbenjárása következtében — hajlandó Spizzát, vagy valamely más határszéli helyét Montenegrónak átengedni. A határok végleges szabályozása végett két biztos útazott el Montenegróba.

London, április 29. A „Times“-nak egy április 28-ki philadelphiai sürgönye jelenti: A kormány Cubában védeni fogja az amerikai érdekeket; — azonban másnemü beavatkozást, vagy a fölkelés elismerését kerülendi, miután bizonyos dolog, hogy a fölkelés nem tarthatja fenn magát külföldi segély nélkül.

Dublin, április 29. A mult éjjel utczai zavargások voltak; több egyén megsebesült; azonban a katonaság éjfélkor helyreállitá a nyugalmat.

Berlinben ápr. 29-én nyujtatott át a nemzetközi congressusnak a királyhoz intézett fölirata, Surronier gróf, a párisi központi bizottmány alelnöke által. A király franczia nyelven többek közt ezt mondá: „Azon nagyszerü eszméhez, hogy a háboruban a kórházak semlegeseknek nyilvánittassanak, önök müve becsületteljesen csatlakozik, a mennyiben az önkéntes segély-nyujtás is ehez járul, s a háborura szentelt ezen eröket a beálló országos nyomorokra is ki akarja terjeszteni. Ismétlem önök előtt azon reményemet, hogy ama nagy s emberbaráti vállalat, mely iránt mindnyájan egyenlő érdeket táplálunk, csak sok idő mulva fog alkamazásba vétetni; azonban azt tüstént nemzetközi köteléknek lehetend tekinteni.“

Belgrád, április 25. Ma ünnepelte Szerbország 54-szer azon mozgalom keletkezését, melynek Szerbország szabadságát köszöni. Az ifju fejedelem először viselt mellén rendjelet s ez a montenegrói függetlenség 1-sö osztályu rendjele volt. A hivatalos lap, midőn jelentést tett arról, hogy Miklós hg Milan fejedelemnek rendjelet küldött, kiemeli, hogy „ez újabb bizonyitéka annak, miszerint a két testvérnép közötti viszonyok a legszivélyesebbek.“

A brüsseli senatus 29-ki ülésében a külügyminiszter a belga franczia alkudozások állására vonatkozólag ezt válaszolá; „Orban Párisba ment, hogy az eredetileg kissé szélesen tartott programmot inkább szükre vonja; az alkudozás első eredménye volt: egy vegyes bizottmány tüsténti kinevezése, melynek munkálatai, előre nem látott módositásoktól eltekintve, azon belga szerződés tárgyalására szoritkozandnak, melynek czélja, mindkét országot kielégitni. A kölcsönös viszonyokban folyvást a legnagyobb szivélyesség uralkodik.“

Az olasz második kamrában a pártoknak igen lényeges átalakulása ment végbe. A „Permanente“ név alatt ismeretes piemonti kamrai töredék a baloldaltól különvált, a a ministerialis párthoz csatlakozott. Több más lapok közt az „Opinione“ is szerencsésnek nevezi ezen eseményt, s következőleg nyilatkozik: „Ezen parliamenti tény bizonyosan nevezetes eredmények által fog kisértetni. Mi meg vagyunk róla győződve, hogy az kedvező lesz a szabadság s rend ügyére nézve; a szabadelvü pártnak szélesebb alapot fog adni, s ekkép a kormányt erősbitendi s a nemzetnek jövője iránti biztosságát növelendi.“

Legujabb.

Páris, máj. 1. A franczia-belga vegyes bizottság csupán szakemberekből, de semmi esetre sem a külügyminiszterium személyiségéből fog állani. A senatus tegnapi ülésében oda nyilatkozott Lavalette, hogy Francziaország Róma odahagyására vonatkozólag semmit sem határozott, és hogy a francziák addig nem távoznak el Rómából, mig a pápa biztonsága iránt kezesség nem létezik.

Madrid, május 1. A cortes félrevetette azon inditványt, mely a főpapok kinevezését a végrehajtó hatalom jogköréből el akarta vonatni; valamint azon javaslatot is elvetette, mely szerint a főpapok törvénykezési jogköre csupán egyházi ügyekre lenne kiterjesztendő. — Hirszerint a gyarmatügyi miniszter Granttól egy táviratot kapott, mely megerősiti, hogy Amerika nem fog beavatkozni a cubai mozgalmakba.

Brüssel, máj. 1. A „Moniteur belge“ egy jegyzőkönyvet közöl a vasút végetti tárgyalások jelen állásáról. E szerint kinyilatkoztatta Frére-Orban miniszter, hogy a belga kormányt elvi természetü ellentétes indokok gátolják a keleti vasúttal való szerződések megerősitésében. Ezzel szemben Lavalette marquis kinyilatkoztatá, hogy a legkedvezőbb megoldás az illető vasútak megváltása iránt kötendő egyezményben rejlik, — egyidejüleg kezesség vállaltatván az állam tekintélye iránt is, a mi kétségtelenül megilleti a belga kormányt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

KÖZGAZDASAG.

A kolozsvári mezei gazda jelen három nevezetesb baja.

II.

A kolozsvári mezei gazda szeretné a tél folytával a tavalyi vésztől megmentett marháit, a mennyire lehet, istálón kivül tartani, mivel tudja, hogy igy egészségesebbek lesznek; azután a commassátió létesitése nálunk még a messze távolban keresendő, tehát oly belterjes gazdaságot nem folytathatunk, mely a szünteleni istálózást rationabilisnek mutatná.

De hát hol nyaraltassa a kolozsvári polgár feles, meddő és növendék marháit?

A városi „Barom"-ban és a „Filléres"-ben?! Hisz az itt járatott marhák minden tizedike rendesen elpusztul, miután ott példátlanul hanyagon gondoskodnak a csordáról.

De hogy is lehessen ez máskép addig, mig a „Filléres"-ben 500 darab marhát egy csoportban vesznek nyaralás alá?!

Városunknak egyik tapasztalt mészárosa bátorkodott volt suo loco et tempore azt inditványozni, hagyjanak fel annyi sanyaru tapasztalás után az ily szerü csordajáratással és oszszák a „Filléres"-be bocsátandó marhákat két csoportba: a borjukat különözzék el a nagyobbaktól; igy mintegy szüz gulyát is nyernénk, s marha-állományunkat is megmentenők a fokozatos elsatnyulástól.

E helyes inditvány elhangzott, ad calendas graecas halasztatott és minden a népnél maradott. Igen, de ily úton mi tovább nem maradhatunk csak oly szegények, a milyenek ma vagyunk, hanem leszünk még szegényebbek, a mi nem lehet életfeladatunk.

Próbáljunk tehát e bajon valamit segiteni; sorakozzunk, vagy tizenketten a végre, hogy minden héten egy-kettő közülünk ránduljon ki a „Filléres"-re s szerezzünk ott magunknak tapasztalást a felöl, hogyan bánnak ott marháinkkal.

A ki ennél jobb módot tud a tanuságok gyüjtésére, ám adja elö a hirlapok hasábjain.

Ha azonban a felszólalások sem buzditnak tevékenységre, akkor, ha majd ismét roszul megy a dolog a csordákban, ne panaszoljunk, magunk akartuk igy.

Azonban mit tegyünk a háznál nélkülözhetlen marháinkkal, ha nem akarjuk szigoruan istálózni, vagy ha akarnók is, de nem birjuk?

E tekintetben már évek előtt megfelelt ama „nyughatatlan" polgártársunk, ki a czélszerü csorda elosztás és elválasztva járatás szükségességét kellöen bebizonyitotta, ugy azt is kimutatta, hogy e nélkül marhatenyésztésünk és mezei gazdálkodásunk sem virágozhatik fel, s igy háztartásunk is kiköszörülhetlen csorbákat szenved; — de a felszólalás is elhangzott a pusztában, mert legtöbben közülünk azon balhiedelemben vannak, hogy legjobb mindent másokra hagyni, másoktól várni, s minthogy e mások néha annyit sem tesznek, mennyit tehetnének, mennyit tenni kötelességük lenne: — szép csendesen maradunk a napról napra tapasztalt régi roszszal. Talán ideje lenne e részben is fölébredni — munkához látni!

a+b.

Távirati tudósitás a béosi börzéről.

Május 1-jén: 5% Metaliques 100 frt 61.40. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 79.50. Kamat 61.40. 1860. Kölcsön 100.—. Bankrészvény 723. Hitelintézeti részvény 200 frt 281.40. London 10 ft st. 100 frt 23 1/4 kr 123.80. Ezüst 121.65. Cs. királyi arany 5.83/10.

Erdélyi földteh. kötv. máj. 1-jén 74.—.

Tulajd. és felelős szerkesztő: **Sándor József.**

9. (229) (1—3)

A. S. B.

Hirdetmény.

Ő cs. s apostoli királyi Felsege egy államsorsjátéknak rendezését meghagyni s egyszersmind legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy ezen sorsjáték tiszta jövedelme a magyar korona területén létező szegényebb falusi iskoláknak taneszközökkeli ellátására fordittassék vallás és nemzetiségi különbség nélkül.

Ezen dúsan javadalmazott I-sö m. kir. államsorsjáték 300.000 darab 2 frt. áru sorsjegyből áll; 2432 nyereménye összesen 200.000 frt rúg; — az 1-sö főnyeremény összege 100.-000 forint.

Midön ezt az alólirt bizottság a tisztelt közönséggel elölegesen tudatja, felszólitja mindazon intézeteket, vállalatokat, társulatokat és magánszemélyeket, kik a sorsjegyek elárusitásával foglalkozni kivánnak, hogy eziránti irásbeli ajánlataikat, melyekben a követelt üzérdij különösen kiemelendő, az alólirt bizottságnál (ugynevezett kamarai épületben) mielöbb nyujtsák be; megjegyezvén, hogy biztositékul (mely csak magánszemélyektöl követeltetik) vagy állampapirok, vagy ismert kereskedök és iparosoknak, két más kereskedő vagy iparos jótállásával ellátott 3 hónapra szóló váltói fogadtatnak el.

Tekintettel a kitüzött közhasznu czélra, bizton reményli a bizottság, hogy nagyobb számmal találkozándnak oly lelkes hazafiak, kik a sorsjegyeket üzérdij követelése nélkül fogják elárusitani.

Azon intézetek és személyek nevei, kik a közhasznu czél iránti kegyeletből a sorsjegyek elárusitását üzérdij követelése nélkül vállalnák el, annak idejében közhirré fognak tétetni.

A magy. kir. államsorsjátéki bizottságtól. —

Budán 1869 aprilis 26 án.

Motusz Alajos m. k. pénzügyminiszt. osztálytanácsos.

Trettina Lajos m. kir. pénzügyi titkár.

NEM HIVATALOS

232 4/5 1—1

Kötelesség szerinti nyilvános közlemény.

Csak a HOFF JÁNOS féle maláta-gyártmányok tarthatnak igényt a közönség bizalmához, mert több mint háromezer orvos idézett általuk mell- és tüdöbajokban, gyomorbetegségekben, köhögésben, fejfájásban, aranyérben, vérhiányban, az erök lankadtságában sat. számtalan gyógyulást elö, s a legmagasabb körök is, az orvosi nyilatkozatok alapján, e gyártmányokat használják.

Udvari szállitó HOFF JÁNOS *ur központi raktárának Bécsben, Kärntnerring., 11.*

Kwassitz (Morva) 25 február 1869. Kérek önnek maláta-kivonat-egészségi söréből, melyet már ismételve a megfelelö esetekben rendeltem, egy új küldeményt, *s a melyet különösen gyakori heves, és vérhiányon alapuló fejfájásban szenvedő nömnél kitünő sükerrel alkalmaztam*, mert már a 10-ik palaczk használata után megszünt a fájdalom s azóta nem ismétlödött sat. *Dr. Gerbig Adolf, lovag*, kerületi, községi, uradalom és gyári orvos.— Triest, 22. február 1869. Ismételten kérek önnek maláta-egészségi csokoládejából azonnali küldeményt, hogy ne kénytelenittessem betegemnél annak használatát félbeszakitni. *Bönisch Ignácz*, cs. k. tábori orvos a 62 számu gyalog-sorezredben.— Ő magassága *Metternich herczeg* Párisban egy küldeményt rendelt a hires HOFF JÁNOS-féle köhögést enyhitő, nyálolvasztó mell-maláta-czukkorkákból, melyek semmi más hasonló gyártmány által nem pótolhatók.— Tüdöfájdalmam enyhitésére kérem a gyógyhatásáról hires maláta-egészségi-csokoládéból gyorsan egy szállitmányt küldeni. *Findeys F. Lajos*, admonti klerikus.

☛ **Az egyedül valódi Hoff-féle maláta-kivonat-egészségi-sör, valamint a maláta-egészségi-csokoládé és maláta kivonat-czukorkák csak Bécsben Kärntnerring 11 sz. a. kaphatók.**

Ára: maláta-kivonat-egészségi-sör üveggel és pakolással: 6 palaczk 3 frt 70 kr. 13 palaczk 7 frt, 28 palaczk 14 frt, 58 palaczk 27 frt 30 kr, 120 palaczk 55 frt, maláta-egészségi-csokoládé Nr. 1, 1 font 2 frt 40 kr. Nr. 2, 1 font 1 frt 60 kr. 5 fontnál 1/2 font ingyen, 10 fontnál 1 1/4 font. Maláta-csokoládépor csecsemök számára, pótlékul az anyatej helyett 80 és 40 kr. Mell-maláta-czukorkák 60 és 30 kr. *Mind Bécsből számitva.*

Raktár Kolozsvártt: Karvázy Gyula, Segesvártt: Teutsch J. B. uraknál.

Árak Kolozsvártt:

1 üveg maláta kivonat	— frt 65 kr.
1 font „ csokoládé Nro I. .	2 frt 60 kr.
1 „ „ „ Nro II. .	1 frt 80 kr.
1 csomag czukorkák	— frt 35 kr.

(290) New-Yorki 4/5 (11—*)

Wheler & Wilson és Howe Mannfg. társak amerikai VARRÓGÉPEK ügynöksége Teutsch J. B-nél

Segesvártt

eredeti gyári áron árul, pontos szolgálat biztositása mellett.

☛ Az 1867-diki párisi világtárlaton 82 versenyző gyár közt **Wheler** és **Wilson** urak nyerték az **egyetlen arany-érmet.** ☚

Ezen kitüntetés tényleges tanuságot tesz ezen varrógépek még eddig felül nem mult jelességéről, s minden további dicsérést feleslegessé tesz.

☛ VIDÉKI megrendelések, tekintettel a szállitásra és pakolásra, **költség nélkül** szállittatnak helyre a raktár által

TEUTSCH J. B-nél Segesvártt.

230 1—6

A pesti első férfi- ruha raktár FIÓK-RAKTÁRA

Kolozsvártt, főpiacz, Tauffer-féle 8 sz. ház. Gazdag és változatos készlet min dennemü **legujabb** ugy **magyar** mint **franczia szabásu férfi öltönyből** a legjutányosabb áron.

Számos látogatást kér

SCHOSSBERGER EDE, Pestről.

231 1—1

Haszonbér.

Egy 270 holdból álló birtok (140 szántó, 130 kasza) Alcsik legtermékenyebb vidékén Sz.-Imrén, nagyobb részt első osztályu a legjobb karban levö föld bévetve, ha megkivántatik Instructioval együtt, s két a jószághoz tartozó malommal, illö feltételek mellett, kellő biztositással biró egyénnek haszonbérbe kiadandó, s még május hó folytán átvehető. Bövebb felvilágositást nyerhetni Kolozsvártt a főörhely melletti szeglet háznál Szigethy Józsefnél, Csik-Taploczán Lázár Domokosnál, és Kelementelkén br. Szentkereszty Andornál u. p. Nagykend.

3—* 218

Kutfleszz Károly KOLOZSVÁRTT

ajánlja magát **magyar-osztrák állam- és üzletpapirok, sorsjegyek, földtehermentesitési kötvények, arany és ezüst bevásárlásra és leszámitol (escomptirt) mindenféle nyeremények és szelvényeket 3 hónappal a lejárat előtt,** igen előnyös feltételek mellett.

Birtokeladás.

A nagy-váradi országutban, Kolozsvártól a legelső postaállomáson, Nagy-Kapuson, a nagy vendégfogadó közvetlen szomszédságában, egy jó állapotban levö **kóház** 3 szobával, téli és nyári konyhával, zsendely-fedél alatt, tágas udvar, kert és istálóval, a hozzá tartozó külső első osztályu szántók- és kaszálókkal, jutányos áron kedvező feltételek mellett örök áron eladó. (225) 3—3

Értekezhetni iránta személyesen vagy levél által helyett N.-Kapuson, ügyyéd **Bartalis Lajos** urral.

192 6—6

Haszonbéri hirdetmény.

Előpatakán a két nagy vendéglők

az *Oláh Herczeg és Sveitzerház* 45 öl bébutorozott szobákkal, valamint számos boltok és bódék 1870-ik év április 24-től kezdve, három vagy hat évre kiadók.

Mindazok tehát, kik e haszonbérletről magoknak tudomást szerezni óhajtanak, értekezhetnek személyesen, vagy bérmentett levélben

ULITZ ÁGOSTONnál, Brassóban.

(118) (7—12)

Első nyilvános magasabb

kereskedelmi tanintézet

Bécsben, Leopoldstadt, Praterstrasse, № 32.

Kereskedelmi tudományok tanirodája.

Igazgató:

Porges Károly.

Az intézettel összekötött külön osztályban azok számára, a kik életkor, állás, elöképzettség és foglalkozás miatt az iskolát nem látogathatják, folytonoson felvétetnek, s az intézetben minden pénz-intézethez szükséges vizsgára elökészületet nyerhetni.

220 A kolozsvári kir. szab. 3—3

zálogkölcsön-társulat

szavazatjogosult részvényesei

a f. é. **május hó 31-kén d. u. 4 órakor** az intézet helyiségében tartandó

közgyülésre

ezennel meghivatnak.

A közgyülés tárgyai:

1) Az igazgató-választmány előterjesztése a mult évi üzletforgalomról.

2) A zárszámolat és vagyonmérleg előterjesztése és a vizsgáló bizottság jelentése e felöl.

3) A mult évi osztalék meghatározása.

4) A folyó évi számolatok vizsgálására 3 tagú bizottság választása.

5) Az igazgató választmány két tagjának kisorsolása és választása.

6) A társulat üzletkörének szélesbitése az átalakitott és szentesitett alapszabályok értelmében.

Felhivatnak mindazon t. cz. részvényesek, a kik a közgyülésben részt akarnak venni, hogy az alapszabályok 28 és 29 §§. értelmében részvényeik letéteményezése mellett igazoló jegyeiket az intézet irodájában átvenni sziveskedjenek.

Kolozsvártt, április-hó 27-kén, 1869.

Az igazgató-választmány.

(233) (1—3)

Lakváltoztatás.

Alólirtnak van szerencséje tisztelettel jelenteni a n. é. t. cz. közönségnek, hogy a Kolozsvártt már több év óta fennálló, s a n. é. t. cz. közönség pártolását megnyert *rézmives mühelyét* eddigi lakhelyéről a magyaruteából, a f. é. april 24-én *a buza-utczába 89 szám alá*, a gróf Eszterházy féle telek szomszédságába tette át.

Midön e jelentést tenni bátorkodik alólirt, egész tisztetettel ajánlja magát *egész szeszgyárak beállitására és felszerelésére*, hasonlag *gözmalmok, gözkonyhák, gyógyszertári gözkészletek, gazdasági marhatápszer-fözö gépek* sat. **tökéletes beállitására** és **felszerelésére**, a **legujabb találmányok és minták szerint.**

Készit egyszersmind mindenféle fözö-és konyharézedényeket a legujabb divat és legjobb rendszer szerint; elvállal a fennebbi szakmákban mindenféle javitásokat és rézedények és czikkek ónozását.

Alólirt azt hiszi, miszerint szakmájába vágó minden rézmives munkákra és gyárak berendezésére annál biztosabban ajánlhatja magát, mivel e részben képzettségéről probát tenni már számos alkalma volt és eddigi szolgálatairól több elismerő bizonyitványt képes kivánságra elömutatni; *különösen bátorkodik fölemlitni báró Jósika Lajos Ö Excellentiája megbizottja, mérnök mlts. Nemes János urnak 1868 február 3-kán kelt elismerő levelére hivatkozni, melyben az emlitett báró ur ö nagyméltósága Csáki Gorbói jószágában felállitott Gáll-féle szeszgyár-készlet tökélyessége felöl, több havi használat után, részemre a leghizelgöbb kifejezésekben mondja ki egész megelégedését szolgáltatott munkám iránt.*

A n. é. t. cz. közönség további nagybecsü pártfogásába ajánlva magát, maradt egész tisztelettel

Hart Mayer, *rézmives-mester.*

Stein János könyvkereskedésében kapható:

☛ Törvénykezési munkák. ☚

Az 1865|8-dik évi országgyülési TÖRVÉNY-CZIKKEK II-dik füzete 1868. XXVII—LVIII. 8-rét 1 frt 20 kr. Zsebkiadás 1 frt 40 kr. Ugyanennek 8-rétü teljes kiadása 2 frt — kr. Zsebkiadás 2 frt — kr. Csinos diszkötésben 2 frt 80 kr.

Polgári törvénykezési rendtartás. Betürendes tárgymutatóval. 8-rét kiadás 1 frt — kr. 8-rét kiadás 60 kr. Zsebkiadás 80 és 60 kr.

Szeniczey G. az uj polgári törvénykezési eljárást, és az erre vonatkozó iránypéldányok gyüjteményét magában foglaló segéd kézi könyv. Ára 1 frt 20 kr.

Községi kalauz, vezérkönyv magyar- és erdélyhoni községi birák, előljárók és jegyzők használatára, felvilágositó és útba igazitó jegyzetekkel s gyakorlati iránypéldákkal ellátva. Irta Tóth Lajos, a legujabb törvények és rendeletek nyomán. Ára 4 frt.

Legujabb házi titkár, mindennemü családi s kereskedői levelek, a közéletben előforduló bármiféle iratok helyes szerkesztésére vezérlő szabályok, számos példákkal világositva. Szerkesztette Farkas Elek a mostani törvényes viszonyokhoz alkalmazva. Ára 2 frt 60 kr.

Utasitás az Erdélyben felállitott külön urbéri birószágok számára, a birtok szabályozási perek körüli eljárás tárgyában. Ára 32 kr.

A POLGÁRI TÖRVÉNYKEZÉSI RENDTARTÁS, KÉRDÉSEK és FELELETEKBEN,

betürendes tárgymutatóval.

Szerkesztette KNORR ALAJOS. Ára 1 frt 20 kr.

Magyarországi Rendeletek Tára.

Harmadik évfolyam 1869, 1, 2, 3-ik füzet. Ára 1 frt 10 kr.

Szabadsag lantja. Költemények az 1848-49-i

függetlenségi harcz idejéből. Szerkesztette **Botond.** Ára 1 frt.

Riadó. Költemények az 1848—49-ki magyar szabadságharcz idejéből.

Szerkesztette **Léczfalvi B. László.** Ára 1 frt.

Zrinyi Ilona, életrajza.

Irta HORVÁTH MIHÁLY. Ára 1 frt 20 kr.

TOLDY ISTVÁN,

ADEL ASZTALÁRA.

Ára 2 frt 40 kr.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betüivel (Bel-farkasutcza 74 sz.

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Közjóléti Egyesület Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.